

Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem				
Oktatásért felelős szervezeti egység	Művelődés- és kultúratörténeti Tanszék			
Tantárgy neve:	Összehasonlító vallástörténet		Tárgy Neptun kódja (TO tölti ki)	
Tantárgy neve angolul:			Kredit:	
Jelleg: (Kötelező / Kötelezően választható / Szabadon választható)	Kötelező		Félév a mintatantervben:	
Tantárgyfelelős:	Dr. Gábor György	Tárgy oktatója:	Dr. Gábor György	
Tárgy felvételének előzetes követelménye:	nincs		Előfeltétel Neptun kódja (TO tölti ki)	
Heti óraszámok:	Előadás	2	Gyakorlat	
Félév végi számonkérés típusa (ai, v, gyj, sz) :	vizsga			
Félévközi követelmények				
A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetőségei:	A félév során három alkalommal lehetséges a hiányzás.			
Az igazolás módja a foglalkozásokon való távollét esetén:	Három alkalom után kizárólag orvosi igazolás elfogadása lehetséges. Ebben az esetben azonban külön beadandó feladatot kap a hallgató.			
A félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témaköre és időpontjai, pótlásuk és javításuk lehetősége:	Félévközi prezentáció előre megbeszélte és egyeztetett témából, egy alkalommal. Félév végén ugyancsak egyeztetett témából egy 15-20 ezer karakterű dolgozat leadása, amelynek meg kell felelnie a tudományos írás szabályainak (jegyzetapparátus, bibliográfia, stb.) Pótlásra és javításra van lehetőség: az időben el nem készült beszámoló vagy beadandó dolgozat esetén közösen egyeztetett új időpont kijelölése, illetve az elkövetett szakmai hibák és tévedések személyes átbeszélése. A szóbeli beszámoló és az írásbeli beadandó munka esetén folyamatos konzultációra van lehetőség.			
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma, típusa:	Egy darab félévközi prezentáció, egy darab félév végi beadandó, 15-20 ezer karakterből álló tudományos igényű dolgozat.			
Osztályzat kialakításának módja:	50% félév közti teljesítmény (órai munka, prezentáció, beadandó tanulmány), 50% vizsga (beleértve a beadott dolgozat téziseinek megvédését)			
<p>A tárgy rövid leírása, fontosabb témák, témacsoportok: A féléves tantárgy a vallás fogalmának és jelenségkörének (vallástudomány, vallástörténet, vallásfilozófia, teológia, vallásszociológia, valláspszichológia és vallásantropológia) meghatározását tekinti legfőbb feladatának. A vallás a vallásosság, a vallási élmény, a hit és az egyház (felekezet) fogalmainak tisztázását követően a szent mint vallási élmény megjelenési formái, történeti és fenomenológiai alakzatai kerülnek a vizsgáldás centrumába. A homo religiosus fogalmának és a szimbolikus gondolkodás alakzatainak tanulmányozását követően napjaink vallási tendenciáinak, a szekularizáció és az ellenszekularizáció jelenlétének, a fundamentalizmus sajátosságainak, valamint a vallási türelmetlenség különféle jelenségeinek tanulmányozása a cél.</p>				

<i>Előadás, gyakorlatok témakörei:</i>	
Témakör	
1.	<i>A vallástudomány története, a vallás tárgya, a mitikus gondolkodás</i>
2.	<i>Vallástörténet és vallásszociológia – hit és tudás, vallás és ráció</i>
3.	<i>Teológia, vallásfilozófia és vallásantropológia</i>
4.	<i>A szent fogalma, a vallásos ember szimbólumai</i>
5.	<i>A szent megnyilatkozása, a szent megtapasztalása - hierofánia</i>
6.	<i>A szent képviselője (sámánok, papok, próféták, prédikátorok, szent beavatottak)</i>
7.	<i>A szent közösség (szövetség, egyház, szekta, szent nép, kultusz és mozgalom)</i>
8.	<i>A szent formái: szent tér (templom, kegyhely stb.) és szent idő (ünnepek, rítusok stb.)</i>
9.	<i>Szent és profán – transzcendencia és immanencia</i>
10.	<i>Földi állam és Isten állama – történelem és üdvtörténet</i>
11.	<i>Az isteni kinyilatkoztatás, Isten szava – hermeneutika és exegézis</i>
12.	<i>A vallási élmény, túlvilág, az idők teljessége, élet és halál, öröklét és szentté válás</i>
13.	<i>Varázslás, ima, kultusz – tradíció és modernitás</i>
14.	<i>Szekularizáció és ellenszekularizáció – modernitás és vallásosság, fundamentalizmus és posztmodern. Lehetséges-e dialógus a vallások között?</i>
Irodalom	
Kötelező:	1. G. van der Leeuw: A vallás fenomenológiája. Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
	2. Mircea Eliade: A szent és a profán. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1987.
	3. Mircea Eliade: Vallási hiedelmek és eszmék története I-II-III. Osiris-Századvég, Budapest, 1994-1996.
	4. Richard Schaeffler: A vallásfilozófia kézikönyve. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
	5. Rudolf Otto: A szent. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
	6. A szent antropológiája. A homo religiosus eredete és problémája (Szerk. Julien Ries). Typotex, Budapest, 2003.
	7. A hívó ember a zsidó, a keresztény és az iszlám vallásban (Szerk. Julien Ries). Typotex, Budapest, 2006.
	8. Voigt Vilmos: A vallási élmény története. Timp Kiadó, Budapest, 2004.
	9. A vallástörténet klasszikusai (Szerk. Simon Róbert). Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
	10. Max Weber: „Vallásszociológia”, in: Gazdaság és társadalom. A megértő

	szociológia alapvonalai 2/1. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1992.
Ajánlott:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peter Brown: A szentkultusz. Atlantisz, Budapest, 1993. 2. Emile Durkheim: A vallási élet formái. L'Harmattan, Budapest, 2003. 3. Goldziher Ignác: A zsidóság lényege és fejlődése. Múlt és Jövő, Budapest, 2000. 4. Goldziher Ignác: Az iszlám kultúrája I-II. Gondolat, Budapest, 1981. 5. Claude Cahen: Az iszlám. Gondolat, Budapest, 1989. 6. Bernard Lewis: Az iszlám válsága. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2004. 7. Kerényi Károly: Az örök Antigone. Paidion, Budapest, 2003. 8. Kákossy László: Az alexandriai időisten. Osiris Kiadó, Budapest, 2001. 9. Thomas Köves-Zulauf: Bevezetés a római vallás és monda történetébe. Telosz Kiadó, Budapest, 1995. 10. David Flusser: A judaizmus és a kereszténység születése. Múlt és Jövő, Budapest, 1999. 11. Vermes Géza: A zsidó Jézus. Osiris Kiadó, Budapest, 1995. 12. Martin Buber: A próféták hite. Atlantisz, Budapest, 1991. 13. Gershom Scholem: A kabbala helye az európai szellemtörténetben I-II. Atlantisz, Budapest, 1995. 14. Franz Rosenzweig: Nem hang és füst. Holnap Kiadó, Budapest, 1990. 15. Yosef Hayim Yerushalmi: Záchor. Osiris Kiadó, Budapest, 2000. 16. Rugási Gyula: Eszkhatológia és történet-teológia. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2004. 17. Gábor György: A bárka és utasai. Zsidóság és kereszténység, történelem és emlékezet. Orpheusz Kiadó, Budapest, 1996. 18. Gábor György: A szentély és a vadak. Zsidó vallástörténeti tanulmányok. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2000. 19. Gábor György: Szinaj és Jabne. József Műhely Kiadó, Budapest, 2005. 20. Gábor György: Az idő nélküli hely. Vallásfilozófiai és vallástörténeti tanulmányok. József Műhely Kiadó, Budapest, 2008. 21. Gábor György: A diadalíven innen és túl. Pogány, zsidó és keresztény narratívák. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009. 22. Gábor György: Múltba zárt jelen avagy a történelem hermeneutikája, L'Harmattan, 2016. 23. Gábor György: A történelem tekintete. Emlékezet és tanúság, Typotex, Budapest, 2021. 24. Buda Péter – Gábor György: A politika szolgálólánya. Valláspolitikai írások. Pallas Kiadó, Budapest, 2009. 25. Karl Löwith: Világtörténelem és üdvtörténet. Atlantisz, Budapest, 1996. 26. Rudolf Bultmann: Történelem és eszkatológia. Atlantisz, Budapest, 1994. 27. Jacob Taubes: Nyugati eszkatológia. Atlantisz, Budapest, 2004. 28. Peter L. Berger: „Vallás és európai integráció”, in: 2000. 2004. december, 13-18. 29. Johann Baptist Metz: Az új politikai teológia alapkérdései. L'Harmattan, Budapest, 2004. 30. Vita és párbeszéd: a monoteista hagyomány történeti perspektívában (Szerk. Losonczy Péter és Xeravits Géza). Goldziher Intézet – L'Harmattan, 2004. 31. Étienne Gilson: Isten és filozófia. Kairosz Kiadó, Budapest, 2004. 32. Komoróczy Géza: Bezárkózás a nemzeti hagyományba. Századvég Kiadó, Budapest, 1992. 33. Bassam Tibi: Keresztes háború és dzsihad. Az iszlám és a keresztény világ. Corvina, Budapest, 2003. 34. Fabiny Tibor: A keresztény hermeneutika kérdései és története. Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1998. 35. Paul Ricoeur: Bibliai hermeneutika. Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995. 36. Paul Ricoeur – André Lacocque: Bibliai gondolkodás. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2003. 37. D. L. Baker: Két szövetség, egy Biblia. Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1998. 38. A kereszténység és az európai tradíció (Szerk. Tallár Ferenc). Osiris Kiadó,

	Budapest, 2001.
Egyéb segédletek:	